

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา

กรุงเทพมหานคร

ชมกฤษณ์ แนนดี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ข้าราชการครูของโรงเรียนเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 230 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 135 คน โดยเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูของโรงเรียนเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 3 - 24 เมษายน 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 100 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheff's Post hoc comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูมีความคิดเห็นที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยเพศชายมากกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการให้บริการและด้านการประชาสัมพันธ์ มากกว่าครูเพศหญิง 3) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการให้บริการและด้านการ
ประชาสัมพันธ์

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) ความเข้มแข็งของชุมชน

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นแผนการพัฒนาในด้านแนวคิดที่ยึด
“คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม และให้ความสำคัญกับการ
พัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
สร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับอันจะทำให้เกิด การพัฒนาที่
ยั่งยืนที่มี “คน” เป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง โดยได้กำหนดสภาพของสังคมไทยที่พึง
ประสงค์มุ่งพัฒนาสู่ “ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็ง มีคุณภาพ” ใน 3 ด้าน กล่าวคือ สังคม
คุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญา และสังคมสมานฉันท์ ที่เอื้ออาทรต่อกัน อันจะส่งผลต่อ
คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
กล่าวคือ บททั่วไป มาตรา 9(5) ในพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันในของการระดม
ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า ชุมชน
เป็นศูนย์กลางของทรัพยากรที่มีค่าสำคัญยิ่งไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ แหล่งเรียนรู้
หรือปัจจัยเงินทุน มาตรา 9(6) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน
องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน
ทางศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น จากที่กล่าวมาสามารถบอกได้
ชัดเจนว่า ชุมชน สังคม เป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา โรงเรียน
เป็นสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด การสร้างความสัมพันธ์อันดี
กับชุมชน จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ในการดำเนินการที่จะพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง
ให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็น
ศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

(พ.ศ. 2560-2564) ที่วางกรอบแนวคิดและหลักการที่สำคัญ เน้นการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม สนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตั้งคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการและกรุงเทพมหานครใช้รูปแบบการจัดการศึกษานานพื้นฐาน เพื่อให้รอดพ้น และสามารถอยู่ได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงตามกระแส โลกาภิวัตน์

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาการสื่อสาร การ ถ่ายทอดไปยังกลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีในการจัดทำฐานข้อมูล การรวบรวมความรู้ เว็บไซต์สำหรับการเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ ปัญหาด้านบุคคล การ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของคนที่ยังไม่เห็นประโยชน์โดยตรงที่จะเกิดกับตนเอง ปัญหา ด้านการสร้างเครือข่ายของชุมชน รวมทั้งขาดผู้นำที่เข้มแข็ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางใน การนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนไปใช้ในกิจกรรมการปฏิบัติงาน ขาดความต่อเนื่อง ในความมุ่งมั่นในการที่จะให้การสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วม

จากข้อมูลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของ ข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง นำอยู่และเป็นกำลังสำคัญในการ สนับสนุนการจัดการศึกษา ผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนจึงให้ความสำคัญในการจัดการ กิจกรรมเพื่อให้ความรู้และปลูกฝังให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ข้าราชการครูที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการครูจำนวน 135 คน ในโรงเรียนเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร และใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร คือ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน 3) ด้านการให้บริการ 4) ด้านการประชาสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะครอบคลุมขอบข่าย การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็ง 3) ด้านการบริการ 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเครือข่ายโรงเรียนที่ 50 สำนักงานเขตคลองสามวา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (Independent Sample t – test)
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheff's Post hoc comparison)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้นำชุมชนให้ความรู้และปลูกฝังสมาชิกชุมชนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้นำชุมชนประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการบริการ และด้านการประชาสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศหญิง

3. ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขต คลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการให้บริการและด้านการประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีวิถีชุมชนที่ กระตุ้นให้พึ่งพาตนเอง สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความเอื้ออาทร รักห่วงใยกัน มีวัฒนธรรมชุมชน ในการแสดงความคิดเห็น พูดคุยกันด้วยความสุภาพ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเข้าใจที่ดี แสดงมารยาทที่เหมาะสมให้เกียรติกัน และกัน ไม่แสดงอาการดูหมิ่นหรือรังเกียจในเรื่องที่ตนไม่ชอบ และเพื่อเป็นการสร้างความรักสามัคคีกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีมิตรไมตรีต่อกัน และ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในด้านกายภาพนั้นสมาชิกชุมชนต้องร่วมมือกัน ทุกภาคส่วนให้เกิดการ ถ่ายทอดความรู้ การเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการปลูกฝังและเกิดการสร้างจิตสำนึกที่ดีในการ เห็นประโยชน์และรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ การเป็นคนรู้จักประหยัด รวมถึง การตระหนักในผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติเพื่อการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ และ ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีการปรับตัวกับ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนรวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของประชาชนในชุมชนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้าง ความรักสามัคคีกันมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันและยังมีการบริหารจัดการเพื่อการ

พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง รวมถึงการเข้มงวดในการจัดระเบียบชุมชนโดยระบุแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ วิเศษนคร(2556) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความรักสามัคคีกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและมีวิถีชุมชน กระตุ้นให้พึ่งพาตนเอง มีความเอื้ออาทร รักใคร่ห่วงใยกัน มีวัฒนธรรมชุมชน และยังคงสอดคล้องกับ สมบูรณ์ธรรมลังกา (2556) เนื่องจากชุมชนมีระบบความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งด้านการทำงานร่วมกันในระบบกลุ่มและเครือข่าย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับชุตินา สมวรรณ (2557) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง รวมถึงการเข้มงวดในการจัดระเบียบชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าครุมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่ง อภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านกายภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกชุมชนร่วมมือกันทุกภาคส่วน ก่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ อบรม แนะนำแหล่งการเรียนรู้ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้อย่างรู้คุณค่า การปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน โดยใช้หลักร่วมคิด ร่วมทำร่วมกันอนุรักษ์ โดยการใช้ความคิด วางแผนและลงมือในการทำนุบำรุงรักษาสาธารณสมบัติด้วยความเต็มใจ รวมถึงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม วางแผน การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ โดยการรณรงค์ ให้ประชาชนและมีหน่วยงาน องค์กรควบคุมดูแล และมีส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสนับสนุนให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากร และใช้อย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับ ชุตินา สมวรรณ (2556) ที่มีการปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ให้แก่ประชาชน และมีหน่วยงาน องค์กรควบคุมดูแลการลักลอบบุกรุก ทำลายและยังคงสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ วิเศษนคร(2556) เพราะมีการรณรงค์ให้

ประชาชนปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสนับสนุนให้ร่วมกันอนุรักษ์
ทรัพยากร และใช้อย่างรู้คุณค่า

1.2 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ทั้งนี้เนื่องจากการรวมตัวกันของชุมชนเพื่อร่วมคิดร่วมทำ ส่งผลให้ชุมชนมี
ความสามารถในการจัดการปัญหาของชุมชน โดยโรงเรียนมีอิทธิพลในการบริหาร
จัดการ เนื่องจากบุคลากรของสมาชิกในชุมชนเป็นสมาชิกของโรงเรียนและโดยเน้น
การมีความสามัคคี รักใคร่ กลมเกลียวกัน การส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์และฟื้นฟูด้าน
สังคมให้มีมิตรไมตรี เกิดสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้นและมีวัฒนธรรมชุมชน โดยเน้นการมี
ความรักและไว้วางใจกันดูแลสอดส่องสารทุกข์กันฉันท์ญาติมิตรระหว่างคนในชุมชน
รวมถึงการช่วยเหลือ เกื้อหนุนกันตลอดเวลา มีจิตสำนึกสาธารณะ รู้จักช่วยเหลือ แบ่งปัน
เสียสละมีความไว้วางใจกันระหว่างคนในชุมชน มีจิตสำนึกสาธารณะ รู้จักแบ่งปันรวมถึง
การช่วยเหลือ เกื้อหนุนกันตลอดเวลา มีจิตสำนึกสาธารณะ รู้จักช่วยเหลือ แบ่งปัน
เสียสละซึ่งสอดคล้องกับ สรุศักดิ์ วิเศษนคร(2556)เพราะการส่งเสริมสนับสนุน ด้าน
สังคมให้มีวัฒนธรรมชุมชน โดยเน้นการมีความสามัคคีกันระหว่างคนในชุมชน

1.3 ด้านการให้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มีการ
อำนวยความสะดวก และสร้างความพอใจในการช่วยแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาชุมชนให้มี
ความก้าวหน้า ทันเหตุการณ์ ชุมชนการมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือ ส่งเสริม
สนับสนุน เพื่อสร้างสรรค์ ออกแบบกิจกรรมต่างๆให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและมีการ
อบรมการใช้เทคโนโลยีให้ความรู้เบื้องต้น แก่ประชาชนที่สนใจและสามารถนำไปใช้
ประโยชน์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความรู้และขีดความสามารถ
ให้แก่ประชาชน ได้มีศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สรุศักดิ์ วิเศษ
นคร(2556) เพราะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่นการจัดโครงการ
ต่างและฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพแก่ประชาชนรวมถึงการอบรมการใช้
เทคโนโลยีเบื้องต้น แก่ประชาชนที่สนใจและยังสอดคล้องกับอัจฉรา กลิ่นรอด (2550)
ทั้งนี้โดย การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการ
รวบรวมความคิดของประชาชนไว้ในรูปแบบเอกสารที่หน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปใช้

ประโยชน์ด้านการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เพิ่มความรู้และขีดความสามารถให้แก่
ประชาชน ได้มีศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็น
งานสื่อสัมพันธ์ที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างค่านิยมที่ดีของชุมชน
และหน่วยงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่นมีการ สนับสนุน
ส่งเสริม ฟื้นฟูด้านสังคมและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนให้แพร่หลายและสืบทอด
ต่อไป รวมทั้งเป็นการป้องกันรักษาชื่อเสียง สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้เกิดความ
ร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีชุมชนและหน่วยงาน นอกจากนี้ยังเป็นการ
เผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลและฟื้นฟูค่านิยมและทัศนคติที่ดีให้เกิดกับชุมชนและหน่วยงาน
ทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่น เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่สมาชิกชุมชนทำให้
ประชาชนได้ร่วมกิจกรรมต่างที่จัดขึ้น อีกทั้งยังมีระบบงานที่ซับซ้อนซึ่งงาน
ประชาสัมพันธ์จะช่วยส่งเสริมลักษณะความเป็นผู้นำขององค์กรและบุคคล ทั้งยังช่วย
ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดความเข้าใจ ในการที่จะส่งเสริมสร้างความ
เข้มแข็ง มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือขึ้น ในองค์กรและชุมชนใน
การพัฒนาแก้ไขปัญหา และทำให้ภารกิจต่างๆ ดำเนินไปด้วยดี บรรลุตามวัตถุประสงค์
และมีการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ฟื้นฟูด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนรวมถึงมี
ในการสร้างความเชื่อมั่นให้ได้รับความยกย่อง เชิดชู รวมถึงการเป็นศูนย์ประสานความ
ร่วมมือแก่สมาชิกชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ สรศคค วิเศษนคร(2556) เพราะมีการส่งเสริม
ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆเช่นมีการ ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ฟื้นฟูด้าน
สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนและยังสอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ มหาเสน(2559)การ
ประชาสัมพันธ์ที่เป็นเลิศในการสร้างความเชื่อมั่น เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่
สมาชิกชุมชนและหน่วยงานอื่น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความ
คิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดย
การจำแนกตามเพศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีวิถีคิดและมุมมอง
ไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตาม ซึ่งมีการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวมถึง

กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้อยู่ดี
กินดี มีความปลอดภัย มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความรัก
สามัคคีกันและยังมีการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ในการสร้างความ
เชื่อมั่น เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่สมาชิกชุมชนและหน่วยงานอื่น ซึ่งครูเพศชาย
เป็นผู้ที่เข้ามามีบทบาทในการประสานงาน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งสอดคล้องกับสูตรศักดิ์ วิเศษนคร(2556) เพราะมีการส่งเสริม
ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆเช่นมีการ ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ฟื้นฟูด้าน
สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนและยังมีการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนให้
เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬาลักษณ์ มหาแสน(2559) ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่น
เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่สมาชิกชุมชนและหน่วยงานอื่น ซึ่งครูเพศชายเป็นผู้ที่
เข้ามามีบทบาทในการประสานงาน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา
กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่าง
กันในด้าน การให้บริการและการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการที่ดีและการ
ประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงนั้นจะทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของ
ชุมชน โดยมีการเรียนรู้ การจัดการและการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของชุมชนแล้วถึงได้เกิด
การเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
ภายในชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบสู่ภายนอกชุมชนที่ดีขึ้นและการปลูกจิตสำนึกการ
อนุรักษ์ ให้แก่ประชาชน และมีหน่วยงาน องค์กรควบคุมดูแลการลักลอบบุกรุก รวมถึง
ในการสร้างความเชื่อมั่น เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่สมาชิกชุมชนและหน่วยงาน
อื่น ซึ่งสอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ มหาแสน(2559)กล่าวถึงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการ
สร้างความเชื่อมั่น เป็นศูนย์ประสานความร่วมมือแก่สมาชิกชุมชนและหน่วยงานอื่น
สอดคล้องกับชุตินา สมวรรณ (2556) เพราะ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ให้แก่
ประชาชน และมีหน่วยงาน องค์กรควบคุมดูแลการลักลอบบุกรุก ทำลายและยัง

สอดคล้องกับ สรุศักดิ์ วิเศษนคร(2556)มีการรณรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงและสนับสนุนให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากร และใช้อย่างคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในเขตคลองสามวา สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาการสร้างความเข้มแข็งเป็นรายด้าน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านกายภาพการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต้องยึดชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา
2. ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง จะทำให้คนรู้สึกว่าคุณเป็นเจ้าของไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่งจึงมีการทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อผลสำเร็จร่วมกัน
3. ด้านการให้บริการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนนั้นควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็ง การให้บริการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น
4. ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนนั้นควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูและประชาชนที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 2.2 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่างๆ
- 2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.4 ควรทำการศึกษาวิธีการพัฒนาเด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้เป็นผู้ นำเพื่อ
ทดแทนผู้นำที่เป็นคนรุ่นเก่า

2.5 ควรทำการศึกษาการสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้นำ
เครือข่ายวิสาหกิจ เพื่อจะเป็นเครือข่ายของผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน.(2552). การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อ
เผชิญปัญหาวิกฤตฉบับชุมชน. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.
- กิตติภูมิ ภิญโย. (2556). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการอาสาของชุมชน
วิทยานิพนธ์นี้ปรัชญาคุณูปบัณฑิตสาขาวิชาการพยาบาลบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จุฬาลักษณ์ มหาแสน.(2559). ความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับความเข้มแข็ง
ของชุมชน เทศบาลตำบลภู่อ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยานิพนธ์ภาควิชา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ชุตินา สมวรรณ.(2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในเขต
พื้นที่เทศบาลตำบลแม่เปิม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. สารนิพนธ์
ภาควิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา.(2556). การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน : มิติทางศาสนา
วัฒนธรรมประเพณี.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดอน ไชยดวง. (2555). การจัดการศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเขตการค้า
ชายแดนจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย
- ทุงสะกรานต์ สุดชัยรัตน์. (2556). กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของ
แผ่นดิน กรณีศึกษาบ้านดงจันทร์ หมู่ 10ตำบลวังพิงกุล อำเภอวังทอง จังหวัด
พิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ภาควิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม.
- พันธ์ศรี พลศรี.(2559). การพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในชุมชนแออัด
จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุณูปบัณฑิต ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ภูมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

พรชัย ปิ่นเพชร.(2555) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของเทศบาลตำบลตาจาง อำเภอ
ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ไพชล ตันอุค.(2552). การมีส่วนร่วมของผู้นำและประชาชนในการพัฒนาชุมชน
เข้มแข็ง เมืองหน้าอยู่ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ภาควิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภัทรฤทัย วรอุไร.(2554). ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้แก่
ชุมชนหมู่บ้านเครื่องเงินวิบูลย์ -ศรีสุพรรณ เทศบาลนครเชียงใหม่
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

ศิริพงษ์ เสภาเกษน. (2557). การวิจัยทางการศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

สถาพร ถาวรธิวาสน์และภัทรพร กิจชัยนุกูล.(2556). การพัฒนาคุณภาพชีวิตทาง
สังคมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนดอนอรัญญิก ตำบลแพรงศรีราชา
อำเภอสุวรรณบุรี จังหวัดชัยนาท. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

สมบูรณ์ ธรรมลังกา.(2556). รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ในจังหวัดเชียงราย. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุรศักดิ์ วิเศษนคร.(2556). บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ภาควิชารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ.(2557). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

อภิญา หุสสกุล และคณะ.(2557). **อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อความเข้มแข็งของชุมชน**. วิทยานิพนธ์ภาควิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

อุทัยดิษฐ์ มະยูนุ.(2556). **บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน:กรณีศึกษาบ้านทอน หมู่ 11 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ภาควิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เว็บไซต์ออนไลน์. ความหมายของการประชาสัมพันธ์. [ออนไลน์].

http://www.baanjommyut.com/library_3/extension-1/public_relations/01.html

(สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560)

เว็บไซต์ออนไลน์.งานประชาสัมพันธ์ [ออนไลน์].

http://www.prd.go.th/download/article/article_20151102174745.pdf

(สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560)